

Skelbiama akcija

„Metų knygos rinkimai 2019“

Jau tradicine tapusi akcija „Metų knygos rinkimai“ vėl kviečia skaitytojus rinkti labiausiai patikusias lietuvių autorių knygas suaugusiesiems ir vaikams.

Penkioliką kartą vykstantys knygų rinkimai skatina Lietuvos gyventojus domėtis šiuolaikine lietuvių literatūra ir atkreipti dėmesį į įdomiausius, ryškiausius metų kūrinius, susipažinti su autoriais ir siekia populiarinti skaitymą kaip prasmingą, įvairiapusiškai praturtinančią ir patrauklią veiklą.

Knygų vaikams penketukas

- **Dirgėla Tomas. Benas – sapnų siuvėjas.**

Tomas Dirgėla – gerai žinomas jaunosios kartos vaikų rašytojas, išgarsėjęs juokų ir žaismės nestokojančiomis knygomis. „Benas – sapnų siuvėjas“ – ne tik smagus, nuotykingas, bet ir rimties prieskoniais pabarstytas pasakojimas apie Beną, kurio gyvenimas vieną dieną apsverčia aukštyn kojomis. Jam teks išmokti gyventi be tėvų vien tik su seneliu, be to, jis sužino, kad nėra paprastas berniukas – turi ypatingą galią su stebuklinga adata susiūti nutrūkusius sapnus. Tai ypatingas, atsakingas ir labai svarbus darbas. Maža to, į adatą nusitaikė tikri nedorėliai, tad Benui teks įveikti daugybę išbandymų, kad atgautų adatą ir sutramdytų piktavalius. Laimei, jis ne vienas.

- **Landsbergis Vytautas V. Pūkis karalius.**

Vieno garsiausių lietuvių vaikų rašytojo Vytauto V. Landsbergio sukurtas personažas lapiukas Pūkis – ne naujiena. „Pūkis karalius“ jau septinta paveikslėlių knygų serijos mažiausiems skaitytojams „Pūkio pasakos“ knyga. Naujaisioje serijos dalyje pasakojama, kaip Pūkis susapnavo, kad yra karalius, ir vos pabudęs užsinorėjo juo būti ir tikrovėje. Ypač, kad jam visi patarnautų ir duotų ledų. Išmoninga mama lapė vaiko norus sugeba pakreipti visą lapinų šeimą džiuginančia linkme. „Tikras karalius yra tas, kurio pavaldiniai irgi jaučiasi kaip karaliai“, – paaiškina ji. „Pūkis karalius“ išsiskiria švelniu žaismingumu, mažųjų psichologijos išmanymu, įtaigia netiesiogine didaktika.

- **Norvila Paulius. Strykt pastrykt!**

Jaunas keturių poezijos knygų suaugusiesiems autorius vaikų literatūroje debiutavo su smagia ir kiek ironiška paveikslėlių knyga „Strykt pastrykt. Kiškį vieną dieną aplanko geniali idėja parašyti knygą. Ir parašo. Apie ką? Ogi apie save! Tačiau niekas kiškio darbo nevertina – meškai knygoje per mažai bičių ir medaus, lapei mados, voveraitei iš viso nepatinka knygos be paveikslėlių... Negi triušo pastangos nueis šuniui ant uodegos, o gal jo knyga tiesiog dar nerado savo tikrųjų skaitytojų? Tai knyga apie literatūros pasaulio užkulnius, autorius ir skaitytojus užklumpančios problemos joje vaikams perteiktos linksmi ir suprantama forma.

- **Zarambaitė Ignė. Stebuklingi senelio batai.**

Pradinių klasių mokinukas Enrikas, apsiavęs mirusio senelio batais, patiria stebuklą: geba skraidyti, kartais supranta gyvūnų kalbą, susikalba su kaliause. Knygoje buitinis realizmas

pinamas, derinamas su pasakos išmone. Jautriai perteiktas seno žmogaus ir vaiko ryšys. Paskutinį kartą tariamai susitikęs su seneliu ant stogo Enrikas gražina jam batus, nes pats jau išmokęs matyti širdimi...

- **Zavedskaitė Dovilė. Lietus ir skafandras.**

„Lietus ir skafandras“ – debiutinė Dovelės Zavedskaitės knyga. Tai nonsensiškoji pasaka apie mergaitę, kuri yra tokia alergiška lietuviui, kad net turi nešioti apsauginį skafandrą. Vieną dieną ji susiranda naują draugą, lyg tyčia – tai lietus! Naujajam draugui mergaitė siūlo eiti į dykumą, nes ten nelyja ir jie galės žaisti nevaržomi. Deja, nė vienas nežino, kur ta dykuma, tad jiedu leidžiasi į kelionę jos ieškoti, o pakeliui sutinka įdomių ir netikėtų pašnekovų. Šioje pasakoje kalbama apie daug svarbių dalykų – perdėtą suaugusiųjų rūpestį ir vaikų vienatvę, norą patirti kasdienius vaikiškus malonumus, vertingas pamokas apie gyvenimo prasmę ir laimę.

Knygų paaugliams ketvertukas

- **Ežerinytė Ilona. Skiriama Rivai.**

Apysakos siužetas pagrįstas persikėlimo laike principu. Paauglys Dovas su tėvu, talentingu pianistu, iš mūsų laikų patenka į XIX a. pabaigos Lietuvos miestelį, vadinamąjį štetlą. Persikėlimo tikslas – surasti tuomet parašyto ir dar antgamtiškai neužkrėsto muzikinio kūrinio rankraštį. Tačiau kitame laike plėtojami ne tik detektyvu dvelkiantys nuotykių, bet ir vyksta tėvo bei sūnaus suartėjimas, prasideda meilės istorija, susipažįstama su tų metų buitimi, aplinka, žydų kultūra ir tradicijomis. Moderni knygos detalė – muzikos intarpai, kurių galima pasiklausyti nuskaičius QR kodą. Kompozitorius – Gediminas Kalinas.

- **Landsbergis Vytautas V. Žalčių karalienė.**

Garsiosios liaudies pasakos apie Eglę žalčių karalienę siužetą, ar bent jau įvykių karkasą, apysakos autorius tarsi užkloja ant konkretaus istorinio laiko. Knyga turi pastebimų edukacinių siekinių – norima papasakoti vyresniesiems paaugliams apie pokario įvykius Lietuvoje, jų dramatiškumą, pavaizduoti skaudžius, sudėtingus žmonių likimus. Veiksmas iš Lietuvos perkeliamas ir į Gotlandą, taip pat į Latviją, įvykiai baigiasi tragiškai. Knygą perskverbia patriotizmo idėja.

- **Meškauskaitė Audronė, Venislovaitė Aurina. Istorijos skanėstai.**

Pažintinė knyga, kuriai tiktų ir įdomybių enciklopedijos žanrinis apibūdinimas. 56 trumpi, konkrečiais faktais ar reiškiniais pagrįsti pasakojimai susiję su Lietuvos istorija – nuo XIX a. iki Nepriklausomybės atkūrimo laikų. Jausmingai, dažniausiai žvalia intonacija užrašytus tekstus pratęsia ir papildo dinamiškos ir šmaikščios Ingos Dagilės iliustracijos. Knyga turėtų sudominti jaunesnius paauglius.

- **Zylė Kotryna. Sukeistas.**

Pirmasis jaunosios kartos rašytojos Kotrynos Zylės romanas paaugliams – mistinis, turintis ir siaubo literatūros elementų. Šešiolikmetė Gabė tik ką pradėjo lankyti paskutinę dailės mokyklos klasę su naujais bendramoksliais. Gyvenimo gausioje šeimoje kasdienybę ir mintis apie baigiamąjį projektą netrukus užgožia šilti jausmai, įsiplieskę tarp jos ir keistuolio Gedo. Tačiau vos jiems pradėjus susitikinėti, miestą ima kaustyti šaltis, o Gabei nutinka vis daugiau neįtikėtinų ir baimę keliančių dalykų... Kodėl kažkas nori įbauginti Gabę? Ar gali būti, kad tai, kas rašoma knygoje apie mitines būtybes, yra tiesa? Kas iš tiesų yra Gedas?

Tai lengvas pramoginis romanas, keliantis klausimus apie gyvenimą ir mirtį, šeimą ir prigimtį, apie tai, kas slypi už mums matomo pasaulio ribų, ir kviečiantis į nuotykių su šiurpuliukais.

Už labiausiai patikusias knygas galima balsuoti iki 2020 m. vasario 14 d. interneto svetainėje metuknyga.lt, elektroniniu paštu metuknyga@lrt.lt arba paštu adresu: „Metų knygos rinkimams“, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Gedimino pr. 51, LT-01109 Vilnius.

Daugiausia skaitytojų balsų surinkę knygų autoriai bus apdovanoti Vilniaus knygų mugėje 2020 metų vasario mėnesį.